

บันทึกผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียน

เลขที่ กน.อพร.RC 002/2552 : วันที่ 28 มกราคม 2552

ตามระเบียบองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

ว่าด้วยการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนของประชาชน พ.ศ.2551

โดย คณะอนุกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน

เรื่องร้องเรียน รายการ 123 Unity Thailand ซึ่งเป็นรายการสดการแสดงคอนเสิร์ต เผยแพร่ทางทีวีไทย เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2551 ได้ปรากฏโลโก้ผู้สนับสนุนรายการ ได้แก่ บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) และธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน) เคียงคู่กับโลโก้ของทีวีไทย บนเวทีการแสดง และตอนท้ายรายการก็ปรากฏชื่อผู้สนับสนุนรายการด้วย

มติคณะอนุกรรมการรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา :

การประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ 1/2552 เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2552

มติคณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียน :

การประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ 2/2552 เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2552

มติคณะกรรมการนโยบายรับรองการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ :

การประชุมคณะกรรมการนโยบาย ครั้งที่ 7/2552 เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2552

ข้อพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ

คณะอนุกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน ได้พิจารณา โดยยึดหลักการพิจารณาดังนี้

1. ประเด็นข้อกฎหมาย : เรื่องการร้องเรียนต้องเป็นการกระทำที่ขัดต่อข้อบังคับองค์การฯว่าด้วยจริยธรรมของวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตและการเผยแพร่รายการ พ.ศ.2552 (ระเบียบองค์การฯว่าด้วยการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนของประชาชน พ.ศ.2551 ข้อ 5)

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ 1/2552 มีมติรับเรื่องร้องเรียนกรณีดังกล่าวไว้พิจารณา แม้การร้องเรียนเป็นกรณีที่เกิดขึ้นก่อนการประกาศข้อบังคับขององค์การฯว่าด้วยจริยธรรมของวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตและการเผยแพร่รายการ ในวันที่ 14 มกราคม 2552 เพื่อเป็นกรณีตัวอย่างที่จะชี้ว่ามีกรกระทำที่ผิดต่อข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมวิชาชีพหรือไม่ เพื่อให้เป็นบรรทัดฐานในการวินิจฉัยและอ้างอิงต่อไป

2. ผลกระทบต่อข้อบังคับฯจริยธรรมของวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตและเผยแพร่รายการ ดังนี้

ข้อ 6.7 ผู้ปฏิบัติงานต้องหลีกเลี่ยงหรือใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบในการนำเสนอภาพ ข้อความ หรือสัญลักษณ์ของสินค้า บริการเพื่อธุรกิจการค้า การส่งเสริมการขาย

การนำเสนอชื่อหรือสัญลักษณ์ของสินค้าและบริการเพื่อธุรกิจการค้า อาจกระทำได้เมื่อมีความจำเป็นเพื่องานข่าวหรือรายการ แต่ต้องปิดบัง ชื่อ ตราสินค้า สัญลักษณ์ เว้นแต่สินค้าหรือบริการนั้นๆเป็นข่าว หรือ

ภาพ ชื่อ ตราสินค้า สัญลักษณ์นั้นเป็นพื้นหลังที่ไม่โดดเด่น ชัดแจ้ง และไม่สื่อว่าเป็นการเจตนา หรือการหลีกเลี่ยงเป็นเหตุสุดวิสัย

คณะอนุกรรมการพิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า การจัดทำรายการ 123 Unity Thailand เป็นการนำเสนอในรูปแบบแคมเปญดนตรีของเยาวชน ที่มีการอบรมพัฒนาและจัดการแสดงในรูปแบบคอนเสิร์ต มีจุดประสงค์การจัดทำรายการเพื่อประโยชน์ของสังคม ในทางปฏิบัติจำเป็นต้องมีผู้สนับสนุน แต่มิได้มีเจตนาให้โลโก้ของผู้สนับสนุนปรากฏในจอทีวี และมีได้มีเจตนาทำเพื่อประโยชน์ทางการค้า แต่เนื่องจากสภาพการถ่ายทอดสดงานแสดงดนตรีบนเวที ซึ่งกล้องโทรทัศน์จะต้องเปลี่ยนมุมถ่ายไปเรื่อยๆ ทำให้บางจุดมองเห็นโลโก้ดังกล่าว และก่อนการเผยแพร่ได้นำม้วนเทปรายการมาตรวจสอบและเมื่อเห็นว่ามีจุดใดที่เห็นโลโก้ชัดเจนก็ทำการเบลอภาพในจุดนั้น เหตุที่ยังคงมีโลโก้ปรากฏอยู่ในรายการถ่ายทอดบางส่วนนั้น มิได้มีเจตนา แต่เนื่องจากเกรงว่าการทำภาพเบลอหลายจุดมากเกินไปอาจทำให้คุณภาพของรายการลดลง และผู้จัดทำรายการให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ผู้สนับสนุนมีความต้องการให้สังคมได้รับรู้การสนับสนุน โดยเฉพาะในรายการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาเพิ่มเติมกรณีที่ปรากฏในเทปรายการว่ามีผู้ร่วมรายการถือหนังสือที่ตนเป็นผู้เขียนแสดงให้เห็นในรายการ ถือเป็นการใช้โอกาสส่งเสริมการขายหนังสือในรายการ ซึ่งอาจเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม

ผลการพิจารณา (มติที่ประชุมคณะอนุกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน)

การออกอากาศรายการต้องไม่มีการปรากฏโลโก้หรือชื่อสินค้าในรายการ ทั้งนี้ ส.ส.ท.ต้องกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสนับสนุนรายการให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ผลิตรายการและผู้ปฏิบัติงานมีหลักเกณฑ์เป็นมาตรฐานในการตรวจสอบรายการ โดยที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

1. กรณีตามเรื่องร้องเรียน แม้ผู้ผลิตรายการและเจ้าหน้าที่ของส.ส.ท. จะไม่ได้มีเจตนาให้ปรากฏโลโก้ของผู้สนับสนุนรายการ และได้มีความพยายามที่จะเบลอภาพของโลโก้ที่ปรากฏชัดเจน แต่ภาพที่ปรากฏบนจอหลายช่วงยังไม่เหมาะสมอยู่ดี
2. ไม่ควรให้มีการปรากฏโลโก้หรือชื่อสินค้าในรายการของทีวีไทย ไม่ว่ากรณีใดๆ
3. ในกรณีมีผู้ร่วมผลิตรายการ อาจอนุโลมให้มีการขึ้นชื่อผู้สนับสนุน (ที่เป็นชื่อนิติบุคคล ไม่ใช่โลโก้หรือชื่อสินค้า) ในตอนต้นรายการหรือท้ายรายการ (อย่างใดอย่างหนึ่ง)
4. ควรมีการคัดเลือกผู้สนับสนุนรายการที่ไม่เป็นผู้ผลิตสินค้าที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม เช่น เหล้า บุหรี่ หรือสิ่งอุปโภคบริโภคที่เป็นปัญหาต่อสังคม
5. ในการผลิตและจัดซื้อรายการ ต้องคำนึงถึง แนวทางปฏิบัติเพื่อธำรงจริยธรรมวิชาชีพ ในส่วนที่ 1 (หลักการสำคัญของสื่อเพื่อสาธารณะ) ข้อ 9 วรรค 2 ความว่า “สื่อสาธารณะต้องสร้างวัฒนธรรมความเป็นองค์การที่มีคุณธรรมและความซื่อสัตย์ (Integrity) มีกลไกการติดตามตรวจสอบ เพื่อมิให้รายการและบุคลากรองค์การ รวมทั้งผู้ผลิตอิสระเข้าไปเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและอ้อมแฝง ในการนำเสนอสินค้าและบริการเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ และ/หรือ ทางการเมือง เช่น การนำเสนอหรือส่งเสริมสินค้า และ/หรือผลิตภัณฑ์ การ

โฆษณา การประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการปรากฏตัวเพื่อเป็นพรีเซ็นเตอร์ในกิจกรรมการส่งเสริมการขาย การให้ใช้ชื่อ
สนับสนุนสินค้า ฯลฯ หรือการกระทำใดที่ส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กร”

6. นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการฯ มีข้อสังเกตว่า รายงาน 123 Unity Thailand ได้ให้โอกาสแก่ผู้
ร่วมรายการในการส่งเสริมการขายหนังสือในรายการ ซึ่งขัดต่อแนวทางปฏิบัติเพื่อจรรยาบรรณวิชาชีพฯ ใน
ส่วนที่ 1 (หลักการสำคัญของสื่อเพื่อสาธารณะ) ข้อ 9 วรรค 2 ในเรื่องการโฆษณา

ผลการรับรองมติ (มติรับรองโดยคณะกรรมการนโยบาย)

คณะกรรมการนโยบายรับรองรายงานของอนุกรรมการวิจัยเรียน

นางสาวสมพร จุฑาอุบลการ	อนุกรรมการและเลขานุการ	ผู้บันทึก
นายจอน อึ้งภากรณ์	ประธานอนุกรรมการฯ	ผู้ตรวจสอบ